

ze hebben geen seconde nagedacht over de vraagjes, en hun redactie.

Want er zijn kerkelijke vergaderingen, waar je alles erdoor kunt jagen als je maar een rapporteur hebt, die vibreren kan met z'n stem. Wee het land, welks „koning“ een kind is.....

De briefschrijver móet al deze dingen gelezen hebben destijds. Overigens, hij weet, hoe de redactie is van de schorsingsgronden, en wat daar verder volgt. Het domme gezet van „niet beloven, niets te leren.....“ etc., is herhaald, en nog eens herhaald.

En sinds laat men Bavinck promoveren, en Gesprekscentrum spelen, en Thijs Booy schrijven, en inzake de ziel (ook een van die punten) een ander volkomen in strijd met de zestien puntjes handelen..... En wie doet nog zijn best, om een begin te maken met wat er staat in Ref. XIV, 219?

De chaos is losgebroken. En Ridderbos (H. N.) durft dan nog zijn straatje en dat van de familie schoon vegen met de insinuaties, dat ondergetekende wantrouwend was, anders had hij wel ja kunnen zeggen..... Alsof een assertorisch oordeel in zijn waarde afhangt van een vertrouwensaanleggenheid aangaande bedoelingen van mensenzelfjes..... En van „wantrouwen“ gesproken: ik had in de gaten, dat men ging binden, en kandidaten zou vragen te vertellen wat in strijd was met Greijdanus-Schilder, De Cock (Helenius) en alle anderen.

Kwam dat niet net zo uit? Indien dr. H. N. Ridderbos eindelijk, eindelijk zou gaan inzien, dat die hele binderij aan die zestien zinnetjes en dat malle eisen van niets te leren dat niet helemaal..... enz. toch maar dwaas geweest is, dan moet hij niet over mij klagen, doch over iemand uit zijn familie, die genoeg gewaarschuwd is, en die ik de hand heb toegestoken, ook om hem met de zijnen te redden uit de dreigende chaos.

Maar het moet nu maar eens uit zijn met die afschuwelijke hoogmoed der synodocratie. K. S.

„Erkenning?“

Dezelfde briefschrijver als welke in onze ? „Zwügen en ver-zwijgen“ beantwoord werd, heeft nog een vraag. Deze:

„Telkens schrijft U, dat de consequentie van Uw standpunt, dat men naast de zuiverheid vooral ook de wettigheid (der kerk, K.S.) in aanmerking moet nemen, niet is, dat men de doopsbediening van andere kerken niet meer erkent. Nu zal dat ongetwijfeld zo zijn. Maar ik kan niet inzien, hoe daaraan te ontkomen.“

Tot zover vrager.

Me dunkt, hij heeft mijn standpunt niet weergegeven naar toch wel gegeven nauwkeuriger formulering.

Met „de doop van anderen erkennen“ bedoelt schrijver wel: iemand, die elders (onder bepaalde condities) gedoopt is, nog eens weer dopen, als hij overkomt tot de kerk, waar men zelf toe behoort.

Maar niet-overdopen is wat anders dan: de geschiede doop erkennen.

Wat is erkennen? De werking van de doop erkennen? De autoriteit van de dopende instantie erkennen? Men zal zich eerst daarover uit moeten spreken eer men het woord in welbewuste formulering overneemt.

Maar de zaken liggen vrij eenvoudig.

Als iemand tot ons overkomt „van elders“, dan zegt hij: ik ben, hoe dan ook, gekomen tot een geestelijke wasdom, die me ertoe brengt, u te erkennen als de kerk, waar ik wezen mag en moet, zie, hier ben ik, onderzoek me maar naar de vruchten, die mijn levensleiding tot nu toe afwierp.

Gaat men dan zeggen, bij geslaagd onderzoek: goede vriend, het staat best met u, daar niet van, maar u bent gedoopt, één keer, daar en daar, u hebt preken aangehoord, zoveel honderden hier of ginder, u hebt avondmaal gevierd, zoveel tientallen malen rechts dan wel links van ons, nu moet u eerst nog eens alles overdoen, eerst al die preekbeurten inhalen, eerst al die avondmaalsdiensten inhalen, en zo ook eerst nog die doop inhalen?

Welneen. Men zegt: u komt dadelijk aan tafel schikken, bij ons, Zondag in de kerk, hoor, en de volgende maal aan tafel, en verder zal de Geest u leiden.

Evenmin als zoveel preken en avondmaalsdiensten her-

haalt men de doop. Want een preek is een preek. Een avondmaal is ook een preek, met een streep eronder. Een doop is ook een preek, met een streep eronder. Belofte-diploma (we hebben 't uitvoerig tegen dr. J. Hoek betoogd) met een zegel eronder.

Als de kerk die preken of dat avondmaal niet overdoet, ERKENT ze dan daarmee de prekende instantie? Of de avondmaalvierende grootheid? Geen kwestie van. Ze erkent alleen maar, dat het Woord Gods, ook in de doop betekend en verzegeld, in die man wat gedaan heeft. Wat nog elke dag gebeurt, ook in kroegen en op straat. Het zegel is niet onder de „inwendige aanwezige genade“ van de gedoopte gezet. Het zegel is ook niet onder de eigenhandig getekende geloofsbrieven van de dopende „kerk“ gezet. Het zegel is alleen maar onder het diploma gezet, het diploma der belofte Gods. Men kan preken onder een deksel, men kan er ook onder preken-met-een-streep-eronder, d.w.z. dopen. Een falsetstem, of een verkeerde lakel kan een proclamatie van de koningen voorlezen. Maar als iemand onder het balkon stond, eerst rebel was, en toen gehoorzaam werd, dan zegt de koning niet: nu moet eerst die proclamatie nog eens worden voorgelezen door de wettige lakel. Hij zegt alleen maar: deze onze zoon was verloren en is gevonden, hij heeft de proclamatie allang begrepen, en hij weet het adres van de overheid. K. S.

De dure „kerkorde“

Enige weken geleden publiceerden we de vragen, die in betrekking tot de exorbitant hoge financiële lasten, door de Hervormde Synode op de gemeenten gelegd, aan deze synode gesteld waren. Bij die posten was er één, waarvan ik het cijfer niet goed lezen kon. Vriendelijke hand zond mij daarover een mededeling. Post 11 van de synodale begroting voor 1952 luidt:

Kosten van representatie van
a. de praezes der generale synode f 25.00.—
b. de assessor der generale synode - 500.—
f 3000.—

Onze briefschrijver spreekt van een „hervormd synodocratisch geldsysteem“. Het zal sommige bladen iets goeds kunnen leren, dat deze briefschrijver zich bedient van het woord „synodocratisch“ (m.l. terecht, en zonder enige belediging, want het woord geeft typering van een welbewust gekozen systeem), doch dat hij niet behoort tot een of andere „vrijgemaakte“ kerk.

Er zijn er, die verwachten, dat dit systeem de Hervormde Kerk uitteen zal doen vallen. K. S.

Conferentie van diakenen in Gelderland en Overijssel

(Secr. G. ter Horst, Markt 21, Enschede.)

Het Comité van Voorbereiding verzocht me even te attenderen op de Prov. Conferentie van diakenen der Geref. Kerken in Gelderland en Overijssel, op Woensdag 9 April 1952, te Zwolle, in „Elgen Gebouw, Badhuiswal. Aanvang: half elf. Men wordt vriendelijk uitgenodigd tot bijwoning deser voorjaarsconferentie. De D. Vreugdenhil van Zwolle hoopt het onderwerp te behandelen: „Diaconale taak ten opzichte van werkloosheid“, — een zeer actueel onderwerp. Wil men op de hoogte blijven van de principiële belichting van de vraagstukken van onze tijd, dan moet men ook deze conferentie bijwonen. In de middagpauze een koffietafel. Wie deelnemen wil, geve aan de secretaris van de regeringscommissie, hr. A. Lengkeek, Willemsvaart 16 te Zwolle, vóór 1 April op met hoeveel personen hij denkt te komen. Eventuele vragen of voorstellen voor de conferentie worden gaarne ook vóór 1 April ingewacht bij de secretaris van het voorber. comité: G. ter Horst, Markt 21, Enschede.

Comité van voorbereiding is: A. Veltman, Kampen, voorz.; G. ter Horst, Enschede, secr.; G. J. Brink, Zwolle, Penningm.; J. Boerma, Arnhem, Assessor; H. de Beer, Ermelo; J. van der Velde, Mariënberg.

Regelingscommissie te Zwolle: A. Lengkeek, Secr., Willemsvaart 16; W. Becking, J. Broekroelofs, P. Logt.

Het agendum vermeldt voorts: Opening door de voorz., de Heer A. Veltman te Kampen; Notulen; Behandeling ingekomen stukken, ingekomen voorstellen en gestelde

vragen. Voorts de verkiezing van 2 leden voor het comité van voorbereiding der prov. conferenties door diakenen uit de betrokken classes.

Aftredend zijn: voor de classis Zwolle: de heer G. J. Brink te Zwolle; voor de classis Hardenberg: de Heer J. v. d. Velde te Mariënberg.

De verkiezing kan ook eerder, door de diakenen uit de betrokken classes geschieden, in dat geval wordt hiervan mededeling gedaan op de conferentie.

Beste wensen van de Redactie.

K. S.

Brochures de Bondt-Weggemans II

3. In I, 10 wordt beweerd, dat men niet moet denken, dat „de synode“ van twee gelijkwaardige beschouwingen éne uitgebannen heeft.

Nu, dat is zo.

Maar dan wordt vervolgd:

„De Synode heeft alleen voorstellingen, die strijdig zijn met het Woord van God en met onze Belijdenis, afgewezen“.

En dát is niet zo.

Want ze heeft in haar kromme handel met de toenmalige cand. Schilder — dr. Masselink heeft het nog pas opgehaald — beweerd, dat de sacramenten „inwendige aanwezige genade verzegelen“.

Daarmee wees ze Helenius de Cock af, Kampen's eerste dogmaticus. Dat was dom — want de man wist veel, en wist de kwesties, in geding tegen Kuyper, beter dan dr. A. Kuyper. En nu wou ze Kampen's vierde dogmaticus dwingen, ook zelf De Cock te veroordelen.

Maar met het één en het ander wees ze meteen de Catechismus af, die leert, dat de sacramenten de beloften verzegelen. Groshelde's wel als „argument“ opgeworpen bewering, dat „belofte“ meermalen „beloofde zaak“ betekent, gaat hier niet op; want de auteurs van de Catechismus bedoelen in dit verband niet de beloofde zaak, doch het „diploma“, waar de belofte op geschreven staat. Hetgeen door ons uitvoerig aangetoond is.

Het is dus waar, dat de synode niet van twee gelijkwaardige beschouwingen éne heeft uitgebannen.

Want ze heeft van twee ongelijkwaardige beschouwingen de kwade gekozen, en de goede uitgebannen. Ze heeft de Catechismus afgewezen. En daarom Greijdanus, die terecht klaagde, dat de heren de gereformeerde sacramentsleer niet kenden. Wat sindsdien klaar als de dag gebleken is, behalve dan aan de te Kampen gestichte V.U.-dépendance. Ze zijn daar nog niet tot de wettenschappelijke ernst teruggekeerd. Ze mógen niet. K. S.

Canisiusbijbel

In de 3e druk van mijn „Openbaring van Johannes en het Sociale Leven“ is een monogram opgenomen, waarmee de antichrist vroeger werd aangeduid. Het was zó samengesteld: de griekse letters X (d.w.z. CH) en P (d.w.z. onze letter R), die te samen een aanduiding zijn van CHR(istus), waren inéengestrengeld (zoals wij nog op zegelringen vaak doen), en dan was daar doorheen een —————> getrokken. Een streep, CHR(istus) was doorgestreep. Let er op, dat dit een pijl is, aan één kant de scherpe punt.

Nu schrijft een lezer me, dat de (roomse) Canisiusbijbel hetzelfde teken heeft. En hij vraagt: hoe kan dat nu?

Ik geloof, dat de lezer zich vergist. De pijl is bij de Canisiusbijbel verdwenen. Wel is er een dwarsstreep, maar die is naar beide kanten gelijk afgesloten. Niet zó:

Maar zó: —————> Want de Roomsen konden het niet laten een kruisfiguur te tekenen. De dwarse balk is dan die streep —————> En de opgaande is het rechte been van de griekse P. M.a.w. niet: Christus doorgestreep. Maar: Christus gekruisigd. K. S.

Orgel-offer

Nog vóór de post nieuwe girobiljetten aan kon voeren, waren er alweer enkelen op het appél. „Een Reformatie-lezer“, die zich — ten onrechte, geloof ik — als „een onbeduidend klein boertje uit Gelderlands Achterhoek“ aandienende, zond een fijne brief, inhoudende f3.—. Toen

Onze bijbelcursus (I)

In het ziekenhuis te Ngabang werkt een ziekenoppasser, die geen 6 jaar Lager Onderwijs heeft genoten. Om dat nu wat aan te vullen, zodat hij toch straks in Pontianak verder kan leren, hebben we hem nog wat rekenen en zo bijgebracht. Aan het eind van zo'n les kregen we een gesprek over de godsdienst en dat werd het begin van een wekelijks bijeenkomst, eerst in het huis van de zusters, later in het huis van de dokter. Daar komen bijeen een drietal Nederlanders en een aantal (variërend van 2 tot 18, maar de laatste tijd gemiddeld boven de tien) Daja's, die, óf hier wonen, óf tijdelijk ter verpleging zijn opgenomen.

Wanneer de vaste kern er alleen is, dan gaan we verder met de Bijbelse Geschiedenis; wanneer er vreemden bij zijn, dan geven we in één of twee, en een enkele keer in drie „lessen“ een verhaal, dat de hoofdzaken van ons geloof bevat. De vertellingen duren meestal drie kwartier en we besluiten de bijeenkomst met het zingen van een paar liederen, die we in de maleise bundel vonden.

De avonden zijn heel gezellig ook. Daja's zitten graag op de grond en met het oog op het gering aantal beschikbare stoelen komt dat goed uit. Soms, is

het vuur van het vertellen of zingen, schuif ik bij hen neer, wat altijd de lachlust opwekt, omdat ik dat nu eenmaal niet goed kan.

Soms zijn er vrouwen en meisjes bij, ja zelfs baby's worden wel meegenomen.

Ik kan natuurlijk niet zo'n hele vertelling van drie kwartier weergeven, dat hoeft ook niet, maar ik wilde wel, dat u eens zien kon, hoe de ogen van die mensen oplichten, wanneer het hun duidelijk wordt, dat er een Borg is gegeven. Soms denk ik onder het vertellen wel eens, dat ze zo blij kijken, omdat het een verhaal is, dat „mooi“ afloopt: het stelt de hemel in het uitzicht, nietwaar? Maar dat zou toch niet goed zijn. Ik bedoel dit: Wanneer we aan kinderen een verhaal vertellen, dat goed afloopt, dan kijken ze ook opgelucht, ook al treft hen die geschiedenis zelf niet; maar ze hebben het zich zo sterk ingedacht. Het was echter maar een verhaal.

Daarom probeer ik hen ervan te doordringen, dat DEZE geschiedenis hen zelf aangaat en, als om hen te waarschuwen, als om hen op de proef te stellen, laat ik zo duidelijk mogelijk zien, dat de gelovigen in deze wereld verdrukking zullen hebben te lijden, een kruis zullen hebben te dragen.

Maar vaak mogen we opmerken, hetzij uit een vraag, soms ook uit een gesprek naderhand met een van hen afzonderlijk, dat er enig begrip is van zonde, van het hopeloze, dat WIJ geen ontkoming van de straf konden uitdenken, van dankbaarheid, dat God een WEG heeft aangewezen.

Zo valt het mij ook steeds weer op, dat „wonderen“ zo grif worden aanvaard.

Ik vreesde weer, dat dat een verschijnsel was, wat we ook bij kleine kinderen opmerken, die nog in hun sprookjesjaren leven. Maar toen ik er eens naar polste, kreeg ik ten antwoord: „Van God moeten we die wonderen toch kunnen verwachten?“ Het Balantian heeft niet eens een woord voor wonder. Het Maleis ook niet, maar dat gebruikt een Arabisch woord: „Adjaib“. Toen ik dat nu eens in het Balantian nodig had, vertolkte mijn vriend Nani dat met „rabih tingi“, dat „hoger“ betekent. Toen werd het me duidelijk gemaakt: Van God kunnen we alleen het „rabih tingi“ het „wonder“ verwachten. Zegt de Schrift ook niet: „Mijn gedachten zijn hoger dan uw gedachten“? Toen las ik die tekst eens voor en het antwoord was: Ja, zie je wel. — Ik wijs hier op, omdat voor velen in Europa wonderen zaken zijn, die men wilde „verklaren“ of hoogstens „wonderlijk“ wilde noemen. In een geestgesteldheid als van deze Daja's zal dat niet zo spoedig gebeuren. Zij aanvaarden het wonder als een teken, dat Jezus door God de Vader is gezonden.